

Извештај о реализованим активностима у Шпанији у оквиру Еразмус+ КА122 пројекта мобилности двојезичних наставника: Bilingual teachers – bicultural quest – bilateral solutions од 23.04.2023 – 30.04.2023.

Пројекат Bilingual teachers – bicultural quest – bilateral solutions је почео 01.01.2023. а трајаће до 30.06.2023. Пролазећи кроз његове фазе и ми смо учили процедуру како се потписује уговор, отвара наменски девизни рачун, планира, договара и организује пројекат мобилности наставника. Након припремног састанка са партнерима организацијом Euro Team Education and Development Malaga и основном школом CEIP Parque Clavero такође из Малаге, уследиле су организационе активности и припреме тима мобилности који се састајао скоро сваке недеље. Авионске карте су купљене веома рано тако да је њихова цена била у оквиру планираног буџета док су касније достигле цену до 100.000 динара. У самој апликацији пројекта наведено је пет циљева пројекта и они су били:

1. Унапређење квалитета двојезичног образовања у школи и унапређење ваннаставних активности билингвалног тима
2. Повећање времена употребе енглеског језика у настави предмета који се раде двојезично
3. Унапређење комуникативних вештина наставника кроз употребу енглеског језика са двојезичним наставницима и ученицима из Шпаније, дискусију и коментаре
4. Унапређење међународне сарадње двојезичних наставника и ученика у школи и њихових мултикултуралних погледа
5. Мотивисање већег броја ученика да упишу двојезична одељења школе

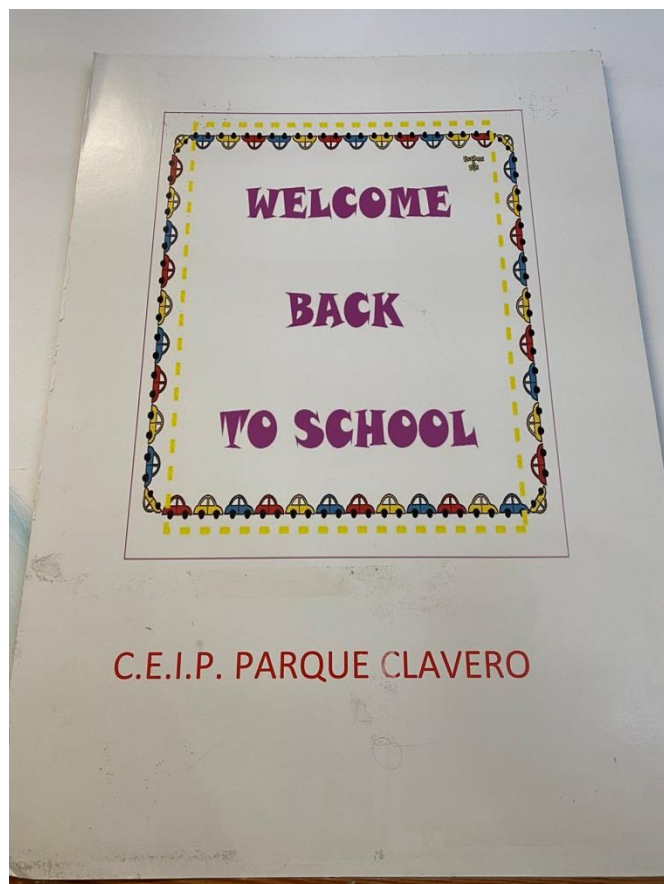
Чланови овог пројекта мобилности су следећи:

Ред.бр.	Име	Презиме	Радно место
1.	Марина	Вучинић	Директор школе
2.	Дејан	Марковић	Помоћник директора и професор физичког и здравственог васпитања
3.	Јелена	Ристовић	професор физичког и здравственог васпитања
4.	Петар	Замахјев	професор физичког и здравственог васпитања
5.	Александар	Мировић	професор историје
6.	Милан	Вучетић	професор историје
7.	Ивана	Вукотић	професор математике
8.	Милица	Ђорић	професор биологије
9.	Оља	Радосављевић	професор енглеског језика, шпанског језика и грађанског васпитања
10.	Тања	Радовић	професор енглеског језика, координатор двојезичне наставе и Еразмус координатор у школи

Као сараднички партнери у пројекту су и још две школе из Португала Agrupamento de Escolas de Montijo, Portugal и Грчке 1st Junior High School of Chios, Greece са острва Хиос у Грчкој. Са ове две школе успоставили смо виртуелну сарадњу у оквиру првог ауторског eTwinning пројекта Shiny Science који је наша школа покренула на тему CLIL методе у настави која је уједно и базична за двојезичну наставу. Аутор пројекта Ивана Вукотић окупила је 17 наставника у овом пројекту од којих су 8 из наше школе, 3 из школе са Хиоса, један из Монтиха код Лисабона и пет из две турске школе. Пројекат ће трајати и током идуће школске године и обухватиће употребу енглеског језика кроз разне апликације које се баве квиз задацима, а за тему ће имати садржаје из наших двојезичних предмета на занимљив и нов начин. Наставници Ивани је чак аутор апликације тражио дозволу да се њен квиз користи ван оквира пројекта, јер је изузетно занимљив и има елементе игре. Како би се више двојезичних ученика укључило у eTwinning пројекте основан је и пројекат Quizzzy CLIL са двојезичном школом из Шпаније Colegio San Gregorio Compañía Aguilar de Campoo, Spain, који има сличну идеју и у који ће се укључити и наши партнери из Малаге. Треба истаћи да су сви чланови пројекта мобилности укључени у eTwinning пројекте и да осим овог заједничког, већина наставника има и своје самосталне пројекте везане за своје сфере интересовања па се надамо да смо остварили услов да будемо номиновани и за eTwinning школу у наредној школској години. Наставница Јелена Ристовић је, поред Shiny Science, укључена у пројекте Life skills и Discover the Olympic Games together, Петар Замахажев је још у пројекту The Bridges, Александар Мировић у Potter Signal, Милица Ђорић у Eco-friendly musical stories, и My students as initiators in International eTwinning projects, Ивана Вукотић у Student's values and emotional state really matters у којем су и Оља Радосављевић и Тања Радовић које су такође управо завршиле и пројекат Water: a precious source of life! са школама из Италије и Грчке. Све ове активности двојезичних наставника допринеле су да се међународна сарадња која је била и један од циљева пројекта подигне на много већи ниво него раније и да се мотивишу и други наставници који нису двојезични да направе налог и укључе се у рад на платформи ESEP, а он нуди много новог и занимљивог и наставницима и ученицима који увек радо учествују у eTwinning пројектима. Својој школи домаћину из Малаге CEIP Parque Clavero помогли да се више наставника валидира на новој платформи и прикључи нашим пројектима и употпуни виртуелни део нашег пројекта. Искрено се надамо се да ћемо на eTwinning-у убудуће сарађивати са њима јер све што смо видели током наше посете је било изнад наших очекивања и част нам је што смо посетили школу која има репутацију изузетно угледне државне школе и која толико ради на свом усавршавању и има шта да понуди као пример добре праксе. Одмах по доласку у Малагу добили смо речи добродошлице од оба партнера: распоред група посете часова од CEIP Parque Clavero и распоред реализације културног програма Euro Teama Education and Development.

Erasmus+

Никада нећемо заборавити своју трему првог дана пред улазак у школу CEIP Parque Clavero која је nestala након срдачне добродошлице директора Carlosa Garcie и његових помоћника Davida Romera и Inmaculade Sánchez Sánchez који су нам показали целу зграду и детаљно објаснили принципе по којима школа функционише, и како се одвија двојезична настава. Одговарали су на сва наша питања и представљали нас колегама. Приметили смо да сви у школи веома добро користе енглески језик, али немају сви и сертификат да раде у двојезичној настави. Он им свакако помаже да лакше добију посао јер је већина школа у Шпанији двојезична и мора да има у пет предмета енглески crosscurricularно. Сви наставници предају по два и

више предмета јер су њихови факултети тако конципирани. За разлику од Србије, код њих су сва одељења двојезична од самог почетка школовања па чак и у обданишту које је при школи. Енглески се учи од треће године живота, а у трећем разреду добијају други страни језик што је у нашој школи домаћину француски. Ученици лако комуницирају на енглеском језику јер су навикнути на то, а сама важност енглеског језика се огледа у томе што само енглески, математика и физичко васпитње трају сат времена док остали предмети трају пола сата. У овој школи двојезична је настава физичког васпитања, математике, друштвених наука, природних наука и уметности што се углавном и поклопило са нашим предметима и наставницима који су укључени у мобилност. Нема одређених часова које наставник бележи као двојезичне већ може користити енглески сваког часа колико жели. Веома често се упутство даје прво на шпанском па на енглеском. Обзиром да је шпански школски систем одавно оријентисан ка двојезичној настави, постоје уџбеници за предмете који се раде двојезично и на шпанском и на енглеском што много олакшава рад. Постојање дигиталних уџбеника такође је предност јер наши наставници морају да припреме и нађу све за свој час што одузима много више времена.

Erasmus+

Funded by
the European Union

Основна школа CEIP Parque Clavero налази се у делу Малаге који се и зове Parque Clavero и налази се на брежуљку обраслом боровима и медитеранским растињем, са уским улицама и прелепим кућама и двориштима. Школа је државна и похађа је углавном виша средња класа која може себи приуштити кућу у том прелепом делу града. Сама зграда је пространа, наменски саграђена и обезбеђена високом оградом и интерфоном без којег се не може ући. Децу родитељи углавном довозе аутом у 9 сати и долазе по њих у 2 поподне или касније. У поподневним часовима родитељи организују спортове и разне активности за децу које се додатно плаћају. Наставници имају седнице сваког понедељка и углавном су у школи сваког радног дана од ујутру до 2 са распоредима који комбинују више предмета које предају. Аутономија родитеља је велика и они чак имају једног свог запосленог родитеља у школи којег сами финансирају. Све учионице су опремљене зеленим и смарт таблама и интернетом и у њима је све подређено учењу и ученицима. Обиље наставног материјала налази се по зидовима, полицама па чак и кутијама на поду. Код наставнице Nuriae Segalerve видели смо чак и како да се старе тениске лоптице користе да столице не шкрипе по поду. Свуда по зидовима су разне поруке на енглеском језику везане за правила понашања. Наставница Nuria има много интересантних идеја које спроводи у настави како би промовисала једнакост и другарство у одељењу и код ученика стварала радне навике. Посебна табела постоји како би се у току недеље одредили ученици дежурни за библиотеку, помоћ око компјутера и слично. Књиге на енглеском језику се налазе на полицама учионице и ученици могу да их однесу кући, прочитају, представе одељењу и врате, а затим им се на табели обоји онолико страна колико су прочитали. Ученици свакога дана бележе какво је време и који је датум на посебним паноима, а постоји и пано где свако поред слике различитих расположења ставља свој стикер како би показао како се осећа. Уколико се не осећа добро, тужан је или љут, позива се да подели то са другарима. Изузетна пажња се поклања осећањима ученика и њиховом дружењу са свима. Сваке недеље наставница врши размештање група и никада не зна унапред ко ће са ким да седи. Ученици су изузетно пажљиви и нема никакве галаме на часу иако седе у групама од четворо. Оцењивање је бројчано од 1-10 где по 2 различите оцене показују нијансе у знању, али нема формативних оцена у основној школи, док у средњој има. Наставница Nuria је једна весела и ведра особа која фантастично глуми и мења дикцију. Труди се да матерњи језик користи минимално, али уме да прави и брзе прелазе када је то потребно поготову када ради математику. Користи много наставних средстава која су често и ручно прављена као на пример сатове за сваког

ученика направljene od plastичnih taњира или пластифицирана YES/NO питања која показује истовремено док их усмено пита. Њена комуникативна метода и простор који оставља ученицима да се сами јаве и питају показала нам је колико је њеним ученицима важније да напредују и савладају градиво него да причају о оценама. Контролне вежбе су веома честе, али имају сврху учења, а не само оцењивања. Ученици су весели, опуштени, а ипак мотивисани и мирни. Ученици са посебним потребама и новодошли ученици који не знају шпански језик, укључени су у наставу са или без асистента, али им се посвећује посебна пажња и редовно их узима школски психолог или асистент да додатно раде. Употреба модерних дигиталних садржаја на енглеском језику је обавезна, али наставница Nuria има своје начине да разбије монотонију слушања текста. Она је као чигра, никада не седи, прилази сваком ученику, уважава индивидуалне разлике и упорно инсистира на самокорекцији пружајући велику помоћ. Оно што ме је највише фасцинирало је да је најбоље резултате постиже ученик у који има тешкоће са слухом и носи имплант. Он је једини знао много тога о Србији, чак и о ратовима деведестих и бомбардовању 1999. Он седи у првој клупи и наставница Nuria води рачуна о томе да ли он чује све што се говори. Он нам је прочитао писмо свог другара из САД са којима се дописује и изразио жељу да се дописује и са ученицима наше школе. Сигурно је много тога још могло да се научи од наставнице Nurie, али желели смо да је свако чује па смо мењали групе и упознавали и друге наставнике.

Нажалост, наставник Jose Luis Maldonado који нам је већ од раније био познат са eTwinning платформе, имао је здравствених проблема па смо морали да се регрупишемо у четири групе. Наставници су максимално излазили у сусрет нашим жељама које бисмо предмете желели да посматрамо током нашег job shadowing пројекта.

Erasmus+

Сви наставници код којих смо гостовали дали су нам прилику да представимо своју школу, град и земљу, а презентовање је било интерактивно и са пуно питања. Једно од најинтереснатнијих било је представљање историје града Краљева са наставником Александром Мировићем и Ољом Радосављевић које планирамо да пошаљемо у Грац у Европски центар за живе језике као пример фантастичног мултилингвалног часа и интегрисаног учења у којем смо користили енглески, шпански и чак српски. Ученици су постављали питања како се нешто каже на српском, а наставница Оља их је користећи шпански учила да читају на нашем језику и указала где могу имати тешкоће у изговору. Наставница Nuria је била задовољна колико су њени ђаци били радознали и дискутовали са нама и сама помагала да се нађу сличности како се у Шпанији и код нас слави матура, а све је било инспирисано фотографијом Матурског плеса у центру Краљева.

Код наставника Juan Luis Plaza присуствовали смо такође часовима где је рад на компетенцијама примарнији од оцене и изузетном уважавању личности ученика. Наставник Juan Luis Plaza је студирао психологију у Норвешкој и имао прилику да тамо ради 6 месеци. Пренео нам је своје утиске из Норвешке као о систему који је чак бољи од шпанског јер током целе основне школе нема оцењивања. Он је живео и у Канади тако да говори енглески као *native speaker* и константно примењује своје

знање психологије тако да је атмосфера на часовима заиста пријатна. Употреба модерне технологије је укључена у највећем делу часа. Наставник често бира филмове на енглеском језику за своје ученике јер у Шпанији ученици нису изложени овом језику на телевизији па жели да их мотивише да више слушају овај језик. Ученик са аутизмом у његовом одељењу имао је пратиоца и колико смо могли да приметимо, помаже му се на исти начин као код нас.

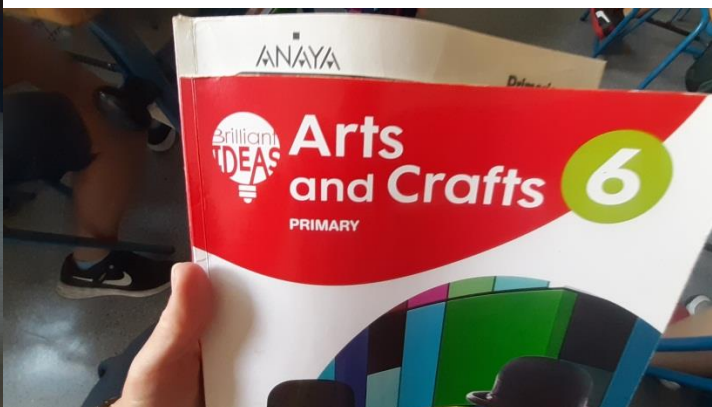
Наставник Pedro Gonzales предаја математику и француски језик који је студирао у Француској. Код њега смо могли да научимо употребу Kahoot квиза за обнављање градива. Интересантно је да квизове углавном праве ученици јер то воле, а дигитални уџбеник математике који смо имали прилике да видимо деловао је јако корисно и штедао време ученицима јер су много више задатака могли да ураде користећи га. Његови ученици су седели класично, окренути ка табли као код нас и деловали веома заинтересовано и дисциплиновано. Морамо нагласити да употреба мобилних телефона у школи није дозвољена. Кодекс облачења ученика је другачији од нашег јер је клима топла па многи ученици долазе и шорцевима и дресовима за фудбал који им је омиљени спорт.

Директор Carlos Garcia, коме дугујемо велику захвалност за наше гостовање и организацију нашег боравка у Шпанији, посветио нам је много пажње и дао савете везане за уџбенике који се код њих користе. Чак смо добили и неке примерке да понесемо у Краљево, а они су корисни не само због тога што се део градива поклапа

Erasmus+

са нашим, већ и да би се упоредила количина информација коју садрже наши и њихови уџбеници. Главна одлика њихових уџбеника је да су информације кратке, јасне и корисне за живот са обиљем илустрација и слика којих има много више него

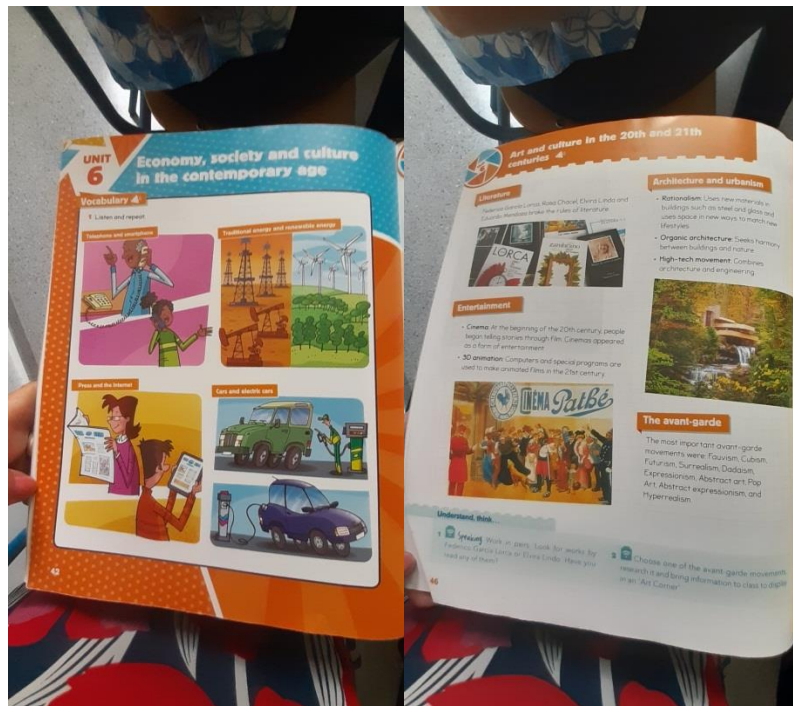

текста.

Примера ради, присуствовали смо часовима математике у шестом разреду где се целог часа увежбавало претварање јединица мера времена што се код нас ради много раније. И наставник и ученици су радили без стреса и такмичарског духа јер је свима било све јасно и свако је знао да објасни све што се питало. У таквом наставном плану има много више простора за страни језик и увежбавање нових израза и речи. Можда не можемо сада са довољно аргумената да дискутујемо о разлици у обиму програма код нас и у Шпанији, али ћемо сигурно као двојезична школа предложити Министарству просвете да се позабави израдом уџбеника за потребе билингвалног програма у Србији. Фондација Темпус се такође бави унапређењем образовања па се надамо да ће нам и она помоћи да своје идеје и закључке представимо даље.

Erasmus+

Што се тиче културног програма који је организовао Euro Teama Education and Development из Малаге, мислили смо да је он најлакши део нашег пројекта, али заиста толико тога је требало обићи и видети за кратко време да једноставно нисмо знали где бисмо пре ишли.

Erasmus+

Erasmus+

Користили смо максимално сво слободно време да обиђемо оближње градове Кордобу, Ронду, Марбељу, Севиљу и Гранаду али смо се делили у групе па организовали путовања и посете, а онда смо на крају схватили да ни у самој Малаги нисмо успели да обиђемо и сазнамо све о историји и култури овог прелепог града. Посетили смо тврђаву Castillio de Gibralfaro и замак Alcazaba са римским амфитеатром, музеј на тврђави, музеј Пикаса који је у Малаги и рођен, музеј Помпиду, музеј града Малаге, а неки и музеј стакла. У Севиљи на пример смо посетили катедралу, Музеј наутике, Природњачки музеј и Шпански трг. Интересантно је да смо у Севиљи случајно били баш на дан највећег славља у граду када се сви возе кочијама у националним ношњама и журе на кориду и вашар. Као да смо из модерне Малаге улетели у временлов. На крају је остало је најмање времена за shopping и борави на прелепој плажи Малаге која је током викенда била пуна људи. Свакоме је остало много неостварених жеља да још нешто види, посети, проба, научи. Прећи 3000 километара и видети све ово само по себи је свима нама било велика школа, а оно што је научено у самој школи и од водича Еуротима је нешто што ћемо сређивати у својим главама не до краја ове школске године када предајемо извештај о пројекту, већ целог живота као нешто најлепше што смо видели икад. Добили смо прилику да осим туриста проживимо на кратко део те реалности која је пуно другачија од наше и која се свима нама много допала и којој треба тежити, јер вредности Европске уније које смо сами искусили и видели кроз активности овог пројекта су нешто чему се заиста дивимо и сви подржавамо. Од срећних лица наставника и деце, преко велике демократије, уважавања и поштовања права свих, до зелене агенде која се следи на сваком кораку, борбе за чист град, очување сваког дрвета и лепог третмана животиња, заиста смо били сведоци правих вредности модерног друштва које уз природне лепоте које Шпанија пружа заиста оставља утисак идеалног места за живот.

Наш пројекат ће обухватити још неке кораке осмишљавања активности везаних за двојезичну наставу у нашој школи у току маја и јуна 2023, а за сада навели бисмо да су исходи учења чланова овог пројекта мобилности следећи:

- Овладано је новим наставним методама и приступима у двојезичном образовању
- Побољшана је културне свест и изражавање
- Побољшана је комуникација на страним језицима
- Промовисана је вишејезичности и мултикултуралност
- Уочени су начини премошћивања интеркултуралних разлика

- Уочене су иновација у наставним материјалима
- Унапређена је свест о Европској унији
- Промовисан је развој компетенција кроз иновативне приступе учењу
- Овладано је новим методама и приступима учења и наставе за предмете који се предају двојезично
- Побољшане су зелене вештине
- Схваћен је значај висококвалитетног образовања, обуке и целоживотног учења за све ученике
- Схваћен је значај приступа подучавању и учењу заснованог на компетенцијама у двојезичној настави

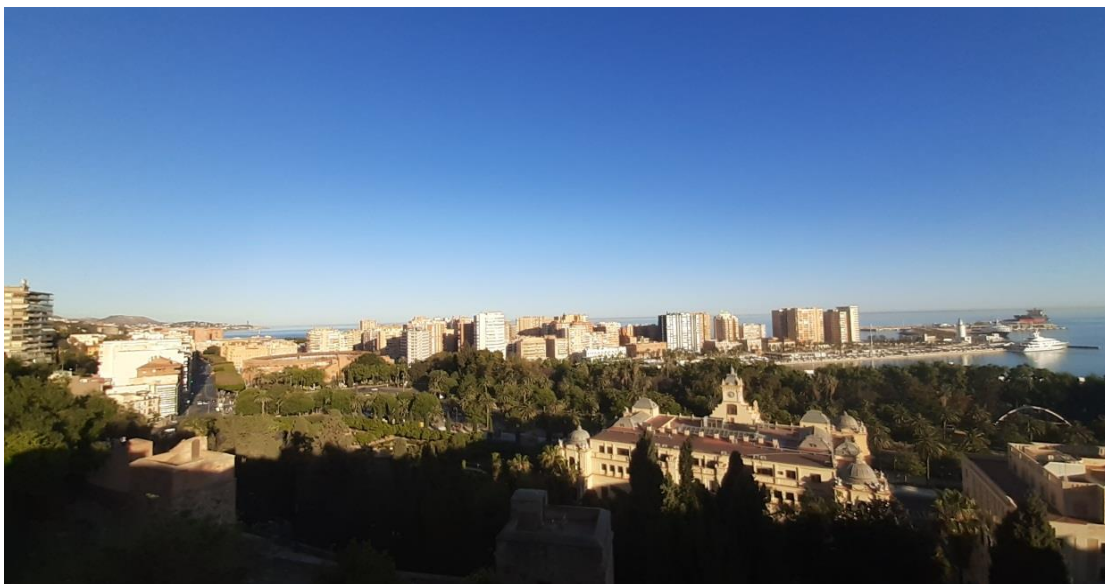
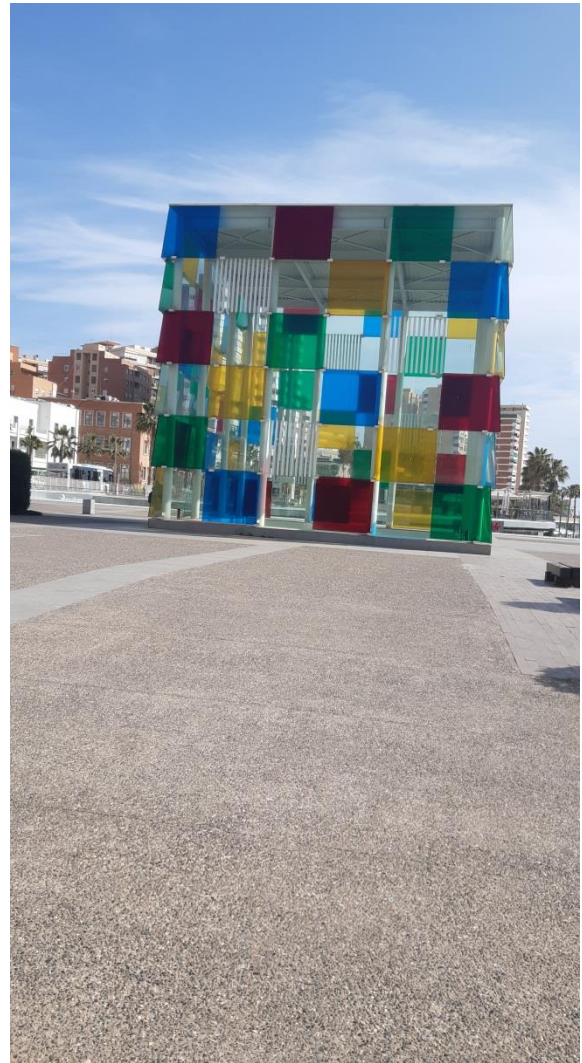
Сигурни смо да ће међународна сарадња и даљи рад на пројектима као и дубље анализе свега што смо до сада видели и научили кроз наш први Еразмус+ пројекат доприносити развоју наших вештина и у будућности и да је ово само почетак нашег усавршавања на међународном плану.

Тања Радовић, координатор двојезичне наставе и Еразмус+ координатор

Erasmus+

Erasmus+

Erasmus+

Erasmus+

Erasmus+

Funded by
the European Union